

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 határátelérve 6 koronára 3 kor.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Felalás szerkesztő: MAYER JÓZSEF
Társaszerkesztő: DR. KONIGSTADTLER OTTÓ.

A gazdagok adójánál

Ujvidéken is egy kis elszámítás történt. Amikor végignézték Ujvidéken a kapitalisták, a jól szituáltak, az emeletes bérházak és a sok száz láncc földek tulajdonosai, a fényes jövedelemmel bíró vállalkozók és nagykereskedők, a busás hasznót zsebreavágó hadseregszállítók, gabona és disznókereskedők hosszú, díszes során, képes mosolyra derültek a finánc arcok és vígan dörszölgétek kezeiket abban a reményben, hogy a kivételes vagyoni osztályhoz tartozók is megnyitják bankokkal bélelt tárcáikat a hadiadó, a nemzeti adó sikerének érdekében, hogy úgy sem igen siettek a nemzeti kölcsön ügyét anyagi helyzetükhöz mérten is előbbre vinni.

Amikor azonban az erre kirendelt bizottságok megkezdtek munkájukat, alapos csalódás érte őket, mert kiderült, hogy Ujvidéken a huszezer koronát meghaladó jövedelemmel bírók száma hihetetlenül leolvadt.

A bankban, a vasszerzőkben épenugy meg van a pénz, mint annak előtte, a föld sem került idegen kézre, a luxus is annyiban redukálódott, hogy a gazdagok nem gummirádlison vagy auton kénytelenek jární, mert az autókat és a lovakat elvitték hasznosabb célokra. Az érték, a gazdagság tehát igenis épen ugymegvan, — csak a gazdagok nem futnak előbujni a napfényre. Legálább 120—130 olyan emberre számítottak Ujvidéken, akiknek 20 ezer koronán felüli a jövedelme, s a bizottság és a fürge és szemfüles fináncok alig tudnak most kinyomozni, kifürkészni száz olyan egyént, aki vagyona vagy magas jövedelme után hadiadót fizetne, jelentkezik pedig csak alig hatvan jelentkezett.

Micsoda rettenetes és főlháborító különbség is van a pénz és a vér kötelességtudása között?! Gyermekünk, apáink, testvéreink százezrei mennek nélkülözni, fáradni, szenvedni és meghalni a hazáért.

Itt hagynak családot földet, üzletet, mindent, mert szolgáltatta őket a szent kötelesség. És amikor a törvény, a nemzeti kötelesség hivatgatja a pénzt, a vastag bugyellárist, akkor elbujnak és eltitkolják magukat a gazdagok közül nagyon nagyon sokan. . . . Akik eddig brilliroztak fényes jövedelmeikkel, azok most szomorú, savanyu arcot vágnak és a háború gazdasági nehézségeire hivatkoznak. Pedig hány embernek teremt fényes existenciát, jövedelmét, sőt vagyont épen a háború! Az ujvidéki gazdagok elbujnak. Nem vesznek részt abban a nemzetmentő munkában, amire immár törvény kötelezi őket.

Bujkálnak az ujvidéki gazdagok.

Nagy feltűnést keltett az Ujvidéki Hírlapnak néhány hét előtti számában megjelent az a közleménye, hogy Ujvidéken mindössze 2—3-an jelentették be 20 ezer koronán felüli jövedelmüket és csak 29-en vették igénybe a törvény által biztosított egy havi halasztást, mely idén belül tartoznak 20 ezer koronán felüli jövedelmüket bejelenteni.

Ez azonban sokára nem jelenti azt, hogy 1914-ben nem lett volna harmincnál több embernek 20 ezer koronánál nagyobb jövedelme. Illetékes helyen legalább 120 bevallásra számítottak és most már a kivétó bizottságok és a pénzügyigazgatásági előadó lépnek fel és tesznek majd valamást azok helyett, akikről tudják, hogy eltitkolták a jövedelmüket.

Az ujvidéki önkéntes bevallási eredmény jóval a várakozáson alul maradt, a mi mindenestre megdöbbenő, mert most tulajdonképpen nem adóról van szó, hanem arról, hogy az idén egyszer és mindenkorra a háború okozta károk enyhítéséhez nyujtsanak segítő kezet.

Ujvidéken a kereskedők és földbirtokosok körében még mindig kétség van aziránt, hogy mely jövedelmek kerülnek hadiadó alá.

Adóköteles jövedelemnek tekintendő az adókötelesnek bármely forrásból eredő és akár tényleg befolyó, akár őt megillető pénzbeli vagy értékkel bíró egyéb bevétele, amelyhez a saját házában vagy illetménykép avagy ingyen birtakásának haszonértéke, továbbá akár a sajátjából felhasználta, akár illetménykép avagy ingyen kapott gazdasági, üzleti és más cikkeknél pénzürtéke is hozzászámítandó. Ennek a nyers bevételnek a törvény szerint megengedett levonások után fennmaradó része alkotja az adóköteles tiszta jövedelmét.

Arra nézve, hogy bármely forrásból eredő bevétel alatt mi értendő, kijelentik, hogy ez a meghatározás nemcsak az 1909. évi X. t. c. 10. és 15. §-ban felsorolt jövedelem-forrásokból származó bevételekre vonatkozik, hanem mindazt a bevételt is magába foglalja, melyet az adózó — bárhonnét tulajdósnul kéhez vett.

A hadiadóról szóló törvény szerint a következőképpen történik meg az adózás: 20—22 ezer koroná jövedelemig 730 korona, 22—24 ezerig 810, 24—26 ezerig 890, 26—28 ezerig 970, 28—30 ezerig 1050, 30—32 ezerig 1130, 32—34 ezerig 1220, 34—36 ezerig 1320, 36—38 ezerig, 1420, 38—40 ezerig 1520, 40—44 ezerig

1720, 44—48 ezerig 1920, 48—52 ezerig 2120, 52—56 ezerig 2320, 56—60 ezerig 2520, 60—64 ezerig 2730, 64—68 ezerig 2920, 68—72 ezerig 3120, 72—76 ezerig 3320, 76—80 ezerig 3520, 80—84 ezerig 3720, 84—88 ezerig 3970, 88—92 ezerig 4220, 92—96 ezerig 4470, 96—100 ezerig 4720, 100—104 ezerig 4970, 104—108 ezerig 5220, 108—112 ezerig 5480, 112—116 ezerig 5740 és 116—120 ezer koroná jövedelemig 6000 koroná adót vetnek ki hadiadóképen.

A város adóügyi osztályának hivatalos kimutatása szerint március 31-éig, a határidő leteltéig a következők vallották be 20 ezer koronán felüli jövedelmüket:

Balassa Henrik, Bauer Gyula, Brunner Ede, Ernst József, Frank Lipót, Dugyerszki Jakab, Dugyerszky Gedeon dr., Dugyerszky György, Dugyerszky Lázár, Gavanszki Tivadar dr., Grosz Miksa, Jerkovic János, Krausz Ede, Kleisner Gusztáv dr., Schossberger Sándor dr., Matica Srpszka, Mátéházi Matkovits Béla, Menráth József, Miroszavlyevics Koszta, Nikolics Izidor, Plavics Gábor, Radovánovics Györgyné, Szlávi János, Szlezák Lajos dr., Wagner Károly dr., Wagner Vilmos dr., Dietzgen Imre, Kozma Rezső.

Február hó folyamán beadták vallomásukat:

Adamovics Sándor, Ernst Bernát, özv. Hirsch Tivadarné, Pekló Béla, Roth Vilmos, Sevcics Mitrofan.

Purgly Sándor főispán nyilatkozik az ujvidéki járásban tett utjáról.

A Szabadkán megjelentő *Bácsmegeyi Napló* legutóbbi számában közlésezi azt a beszélgetést, a melyet nevezett lap munkatársa Purgly Sándor Bácsmegeye főispánjával folytatott és amely tudósítást ujvidéki vonatkozása miatt egész terjedelmében reprodukálunk.

A *Bácsmegeyi Napló* tudósítása így szól:

Dr. Purgly Sándor főispán Skultéty Ferencalispán és Kleiner Lajos árvaszéki helyetteselnök kíséretében a múlt hetekben utazte be az ujvidéki, palánkai és kulai járásokat, hogy a háborúval kapcsolatos intézkedéseket felülvizsgálja. Ezen szemleut eredményéről az alispán a törvényhatósági bizottságnak a legközelebbi közgyűlés elé terjesztendő jelentésében fog beszámolni.

Dr. Purgly Sándor főispán ma a következőket mondta utjáról a Bácsmegeyi Napló munkatársá-

— Az ujvidéki járásban megvizsgáltam a főlzolgabírói hivalt, megtekintettem az Armees és Etapen-kommandókat s értekeztem a vezértörzssorossal s dr. Miskolczy Imre egészségügyi miniszteri biztossal; a járásközegészségügyi állapotairól is meggyőződést szereztem. Járványok, betegségek nincsenek, a közegészségügyi kielégítő. Néhány helyen hiányokat tapasztaltam, de azonnal orvosolták. Intézkedtem, hogy a rekvirált fogatok tulajdonosai hamarosan pénzükhöz jussanak és hogy ne csak a hadbavonultak, hanem a hadiszolgálatra berendelték hátramaradtjainak ellátásáról is gondoskodják a község; hogy az itthonmaradt munkaképes segélyezettettek munkához juttassák, mert különben a segélyt kell megvonni tőlük. A három járásban a vetőmag megvan, nem lesz bevetetlen föld és munkahiány sincs.

— Ezenkívül a rekvirálási ügyeket vizsgáltam felül s intézkedtem, hogy a közéletmezés dolgában a szükséglet meglegyen s ellátásra szorultak liszthez jussanak. Vetőmag ezekben a járásban van, de liszt az nagyon kevés.

Uj honvédök.

— A 37-42 évesek szemléje. —

A minden idők legnagyobb katonái mérce alá szóitotta a megállapított tarsiadalmi állást reprenzátor 37—42 éveseket is. A husvétot követő kedden és szerdán tartották meg az ujvidékiek bemutató szemléjét, melyről közelebbi adatokat, nagyon természetesen, nem közölhetünk. De annak az illusztrálására, hogy a mai háborúból a kombattánsok sorában kik veszik ki részüket, érdekesnek tartjuk feljegyezni, hogy az alkalmasnak találtak között a következő, városunkban ismertebb nevek foglaltanak:

Dr. Barta Félix ügyvéd, Bíró Dezső kereskedő, Bosnyákovits István tb. főlzámvevő, dr. Korény-Scheck Vilmos törv. bíró, dr. Königstádtler Ottó ügyvéd, Oifer Fülöp kereskedő, Popovics Rackó kereskedő, dr. Szentiványi Armin ügyvéd, dr. Dugyerszky Gedeon orsz. képviselő, Révész Gyula bankfőlkönyvelő, Weiner Adolf kereskedő, dr. Baláz Ignác ügyvéd, dr. Oppenheimer Armin ügyvéd, Zambauer Ágoston rendőrkapitány, Klauer Sándor kereskedő, Berger Alfréd fogtechnikus, Ábrányi József üzletvezető, Lappi Vilmos építési rajzoló, Loker Vilmos kereskedő,

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Árverési kütüzési díj: 2 K 40 fill.
Ujvidék 1915. évi március 29.

Horváth
kir. bír. végrehajtó

Hirdetmény.

Alulírott Irodalmi Társaság részéről közhírré tétetik, hogy a kezelése alatt álló Trandafil-féle árvaházban 2 emeleti lakás, melynek mindegyike 3 lakószobából, elő- és fürdőszobából és egyéb helyiségekből áll, továbbá a Hán utcára néző 1 földszinti lakás, mely 4 szobából, elő- és fürdőszobából áll, folyó évi augusztus hó 1-étől kezdődő 3 évre nyilvános árverés útján bérbe fog adni.

Az árverés folyó évi április hó 18-án délután 3 órakor a Szerb Matica irodájában fog megtartani, melyre a bérbe venni szándékozók meghívottnak oly megjegyzéssel, hogy a bérleti feltételeket naponként délelőtt 9—12 óráig ugyanott megtekinthetik.

Ujvidék, 1915. április hó 9-én.

SZERB MATICA.

Árverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, miszerint Schiff Ábrahám ujvidéki bej. kereskedő cég ügyfelem által Pollák Emil sepsiszentgyörgyi lakostól megvett 4 waggon préselt széna, Szlavy János ujvidéki királyi közjegyző ur közbenjötté mellett **1915. évi április hó 12-én délután 3 órakor**, az ujvidéki vasutállomáson készpénzfizetés ellenében, a legtöbbet ígérőnek és esetleg az ezennel métermázsánként 12 koronában megjelölt kiküldési áron alul is, a K. T. 347. §-a értelmében, Pollák Emil eladó kárára a részvényre nyilvános árverés útján el fog adni.

Az áru a vevő által a helyszínről 24 óra alatt elszállítandó és bánatpénzül 500 korona teendő le az eljáró királyi közjegyző ur kezéhez. A vételi illeték hasonlóképp vevőt terheli.

Dr. Géza Imre
ujvidéki ügyvéd,
Erzsébet-tér 4.

6. szám

res. 1915.

Hirdetmény.

Hadvezetőségünk minden szükséges óvintézkedést megtett, hogy az ellenséges repülőgépek már a határokon ártalmatlanná tessenek. Mégis azon nem várt eshetőségre, ha ilyenek közelédtél jeleznek, a következőknek pontos betartására hívom fel a város közönségét:

Ellenséges repülőgép közelédtére ugy a villany- mint a gázvilágítás a gyárakban nyomban el fog zártni; ezen adott jelre mindenki köteles a lakásában levő gázórát és gázcsapokat elzárni.

Ugyanekkor eloltandó a szabadban minden más lámpa is.

A közvilágítás eloltásától fogva, ennek újbbeli felgyújtásai a legszükségesebb világítás csakis gyertyával vagy lámpával eszközölhető és csakis olyan helyiségekben, melyeknek a szabadba nyíló ablaka szorosan csukodó fatáblával vagy redőnnyel van elzárva.

Ez okból mindenki lássa el magát kellő mennyiségű gyertyával s ellenséges repülőgép közelédtére sötétítse el ablakait.

Amennyiben ellenséges repülőgép megjelenésekor valaki a szabadban tartozkodnék, ajánlatos azonnal fedél alá menni.

A fenti rendelkezések áthágása a hadi törvényekbe ütköző s szigoruan büntetendő kihágást képez.

Legyünk bizalommal hadvezetőségünk bölcs óvintézkedései iránt, s igyekezzünk nyugodtságunkat és önrulmunkat minden körülmények között megtartani.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala.

1915. évi április hó. 8-án

Payerle
főkapitány.

8294. szám.

kg. 1915.

Hirdetmény.

A m. kir. pénzügyminiszter ur f. évi március hó 9-én 26090. szám alatt kelt rendeletével megengedte, hogy a gazdák a cukorgyáraktól állatok kitakarmányozására denaturált állapotban adómentes nyerscukrot szerezhessenek be.

A cukorgyár által eszközözendő denaturálás akként történik, hogy minden 100 kg. nyers cukorhoz 5 kg. szálmazecscsa, vagy polyva és 1 kg. spódium fog kevertetni. A pénzügyminiszter ur rendelkezése szerint valamennyi kir. pénzügyigazgatóság felhatalmazott, hogy engedélyt adasson arra, hogy a cukorgyárak az ily módon denaturált nyers cukrot az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség utalványai alapján kiadhassák az állattartó gazdáknak s a cukorgyárak kötelezettséget vállaltak az iránt, hogy az ily utalvánnyal jelentkezőknek egyelőre a diószegi és nagyszombati cukorgyáraktól folyó évi június hó végéig a fenti módon denaturált nyers cukrot a következő módozatok mellett fogják kiszolgáltatni. A denaturált cukornak az ára a cukorgyárban átvéve, vagy a gyár vasuti állomásán feladva, zsák nélkül métermázsánként március hóban 27 kor., áprilisban 27 kor. 20 fillér, májusban 27 kor. 40 fillér, és júniusban 27 kor. 60 fillér. Hat métermázsánál kisebb mennyiséget rendelni nem lehet. A szállítási rendszerint a vevő által előzetesen beküldött zsákokban történik, a vevő kívánságára azonban a cukorgyár zsákokat is ad, ez esetben azonban jogosítva van a zsákok ára fejbene a szállított áru minden métermázsája után 2 koronát felszámítani. A

nyers cukoranyag beszerzéséhez szükséges utalványok kiállításával a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelősége megbízott.

A gazdasági felügyelőség utalványt csak gazdáknak vagy más állattartóknak (fuvarosoknak) és csak abban az esetben állít ki, ha meggyőződött arról, hogy a nyers cukrot tényleg saját állattainak takarmányozására igényeli s hogy a kért mennyiség a kérdéses állatállomány tényleges takarmányszükségletét meg nem haladja. A takarmányszükséglet gyanánt rendszerint az egy havi szükséglet tekintendő de az állattartó kívánságára kivételesen az utalvány a folyó évi június 30-ig szükséges egész mennyiségre is kiadható. Az utalványkérőnek a felügyelőség előtt helyhatósági bizonyítvánnyal igazolni kell nyers cukorral takarmányozandó állattainak számát, amely igazolvány adatai alapján a felügyelőség megállapítja azt a nyers cukor mennyiséget, amely az utalványt kérő szükségletét képezi.

Tájékozással még közlöm, hogy szarvasmarhán végzett kísérletek eredményei szerint a nyers cukor tápláló értéke a tengeri tápláló értékéhez ugy viszonylik, mint 100 : 114-hez. Ló és sertés a nyers cukrot jobban értékesei, mint a szarvasmarha. 1000 kg. élőszulra etethető naponta szarvasmarhával 2—3 kg., lóval 3—4 kg., sertéssel 4—5 kg.

Felhívom a gazdákat és más állattartókat, hogy a kik állataik takarmányozására denaturált állapotban adómentes nyers cukrot beszerezni óhajtanak, a fentiek szerinti kiállítás és a zombori gazdasági felügyelőséghez intézett kérvényeiket egyszerűsített végett a városi tanácsnál nyújtásuk be, hogy azok szabályszerűen felszerelve a szükséges felvilágosításokkal kiegészítve legyenek a gazdasági felügyelőséghez elküldhetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1915. április 3-án.

Profuma Béla s. k.
alpolgármester.

Szorgalmas

és rendkívül megbízható magyarul és németül tudó nőlten fiatal ember, ki a háboruban megsebesült és ez által bal kezét kellőleg nem tudja használni, bármily olyan állást keres, ahol ez a testi hiba nem határoz. Esetleg kulcsári, éjjeli őri, hivatalszolgai állás lehet.

Szives megkeresést kér:

Gaal Mihály

Ujvidék Alkotmány-utca 44. sz.

1—3

MEGHIVO.

**A GOSZPODINCZEI ELSŐ SZERB
HITELSZÖVETKEZET**

1915. ÁPRILIS HÓ 18-ÁN DÉLUTÁN 2 ÓRAKOR
AZ INTEZET TERMÉBEN TARTJA

XIV. RENDES KÖZGYULESET,

MELYRE A T. RÉSZVÉNYESEK EZENNEL MEGHIVATNAK.

NAPIREND:

1. A jelen részvényesek hitelesítése.
2. Az igazgatóság jelentése 1914. évről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság javaslata a tiszta nyeresemény felosztásáról.
5. Kiadvány az elbocsájtandó igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagoknak.
6. Négy igazgatósági tag választása.
7. Felügyelő-bizottság választása.
8. A közgyűlés jegyzőkönyv hitelesítésére való 5 tag választása.

AZ IGAZGATÓSÁG.